

beleid toelating & verwijdering leerlingen

Inhoudsopgave

.....	0
Inhoudsopgave	1
Inleiding	2
1. Toelatingsbeleid leerlingen	2
1a. Wet- & regelgeving.....	2
Het inschrijven van leerlingen	2
Het toelaten van leerlingen	2
Toelating en leerplicht.....	4
1b. Uitgangspunten	4
1c. Beleid Paraat.....	5
2. Weigering van leerlingen.....	6
Procedure:	6
Andere weigeringsgronden:	7
3. Verwijderingbeleid	7
3a. Wet- & regelgeving.....	7
3b. Aanleiding tot tijdelijke verwijdering	7
Ad 1. Time-out	7
Ad 2. Formele waarschuwing	8
Ad 3. Schorsing	8
3c. Verwijdering.....	9
Verwijdering en zorgplicht	9
Wanneer kan tot verwijdering worden overgegaan	9
Slotopmerkingen	10

Inleiding

De scholen van Paraat zijn in beginsel voor ieder kind bereikbaar en beschikbaar. Elke ouder kan zijn of haar kind op onze scholen onderwijs laten volgen, ongeacht godsdienst of levensbeschouwing. De scholen werpen geen financiële drempels op voor ouders om hun kind onderwijs te laten volgen.

De scholen zijn actief toegankelijk; d.w.z. zij zorgen voor een toepasselijke leerlingenzorg, afstemming van het onderwijs op de verschillen tussen leerlingen en zijn toegankelijk – ook voor gehandicapte kinderen of hun ouders/verzorgers. Bij Paraat scholen is in principe ieder kind welkom.

In de afgelopen jaren heeft zich echter een aantal situaties voorgedaan, die vragen om nadere afspraken ten aanzien van de toelating of de verwijdering van leerlingen en hoe we hier in de praktijk mee om moeten gaan.

Deze nota beoogt het beleid op deze terreinen voor de Paraat scholen, binnen de kaders van wet- en regelgeving te formaliseren.

Bij vaststelling van dit beleid dient gestreefd te worden naar een maximaal draagvlak bij de ouders van leerlingen. In ieder geval dient de GMR betrokken te worden in de besluitvorming door het adviesrecht, dat zij conform artikel 7 sub 1 van de WMS hebben.

De in deze nota genoemde regels en procedures dienen gebaseerd te zijn op een in een schoolreglement vastgelegd beleid. Dit beleid moet voor iedereen kenbaar zijn, ook voor ouders, bijvoorbeeld door een verwijzing naar dit reglement in de schoolgids en/of op de website van de school.

1. Toelatingsbeleid leerlingen

1a. Wet- & regelgeving

Over de toelating van leerlingen op scholen voor primair onderwijs bestaat duidelijke, heldere wetgeving. Omdat echter de leeftijd waarop een leerling voor het eerst op een school kan worden toegelaten en de leeftijd waarop hij / zij leerplichtig wordt niet identiek zijn, zijn in de praktijk meerdere toelatingmogelijkheden denkbaar.

De vrijheid van schoolkeuze is een recht van ouders / de wettelijk vertegenwoordiger, dat in de grondwet verankerd is en door Paraat scholen gerespecteerd wordt. De beslissing over toelating en verwijdering berust bij het bevoegd gezag.

De toelatingsprocedure van elke Paraat school staat beschreven in de schoolgids van iedere school.

Het inschrijven van leerlingen

De plicht een kind als leerling van een school in te schrijven berust bij die persoon die het feitelijk gezag over het kind uitoefent. Dat hoeft niet altijd de ouder van het kind te zijn, het kan ook de groot- of pleegouder zijn of degene bij wie het kind in huis is.

Bij minderjarigen is het in beginsel de ouder die het gezag over het kind uitoefent, die over de schoolkeuze beslist. Als beide ouders het gezag uitoefenen, dienen ze samen tot overeenstemming te komen. Wanneer bij de in- of uitschrijving van een kind één van de ouders aanwezig is, is de school niet gehouden die ouder te vragen of de in- of uitschrijving tevens de instemming heeft van de niet aanwezige, met het gezag voor de minderjarige belaste ouder.

Het toelaten van leerlingen

het bevoegd gezag beslist weliswaar over de toelating van een leerling, maar is binnen wettelijke grenzen begrensd in haar bevoegdheden in dezen. Beperkingen dienaangaande zijn conform de artikelen 40 van de WPO:

1. De beslissing over toelating en verwijdering leerlingen berust bij het bevoegd gezag. De toelating tot de school is niet afhankelijk van het houden van rechtmatig verblijf in de zin van [artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000](#). De toelating mag niet afhankelijk worden gesteld van een geldelijke bijdrage van de ouders.
2. De aanmelding van kinderen voor toelating geschiedt schriftelijk en kan worden gedaan vanaf de dag waarop het kind de leeftijd van 3 jaar bereikt. De ouders doen de aanmelding zo mogelijk ten minste

10 weken voor de datum waarop toelating wordt gevraagd en geven bij de aanmelding aan bij welke school of scholen eveneens om toelating is verzocht.

3. Het bevoegd gezag beoordeelt of de aanmelding een kind betreft dat extra ondersteuning heeft. Hiertoe kan het bevoegd gezag de ouders verzoeken gegevens te overleggen betreffende stoornissen of handicaps van het kind of beperkingen in de onderwijsparticipatie. Onder extra ondersteuning wordt niet verstaan ondersteuning ter bevordering van de beheersing van de Nederlandse taal met het oog op het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden.
4. Indien de toelating van een leerling die extra ondersteuning heeft, wordt geweigerd, vindt de weigering niet plaats dan nadat het bevoegd gezag er, na overleg met de ouders en met inachtneming van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de schoolondersteuningsprofielen van de betrokken scholen, voor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Onder andere school kan ook worden verstaan een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs.
5. Het derde en vierde lid zijn niet van toepassing:
  - a. **a.** indien op de school waar de leerling is aangemeld geen plaatsruimte beschikbaar is, of
  - b. **b.** indien het bevoegd gezag de ouders bij de aanmelding verzoekt te verklaren dat zij de grondslag van het onderwijs op de school zullen respecteren dan wel te verklaren dat zij de grondslag van het onderwijs op de school zullen onderschrijven, en de ouders dit weigeren te verklaren.
6. Het bevoegd gezag neemt de beslissing over toelating van een leerling zo spoedig mogelijk doch uiterlijk 6 weken na ontvangst van de aanmelding. Indien de beslissing, bedoeld in de vorige volzin, niet binnen 6 weken kan worden gegeven, deelt het bevoegd gezag dit aan de ouders mede en noemt het daarbij een zo kort mogelijke termijn waarbinnen de beslissing wel tegemoet kan worden gezien, welke termijn ten hoogste 4 weken bedraagt.
7. Indien de aanmelding een kind betreft dat niet is ingeschreven op een andere school, een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, en de beslissing over de toelating is 10 weken na de dag waarop het verzoek om toelating is gedaan nog niet genomen, wordt het kind met ingang van de dag volgend op bedoelde 10 weken, doch niet eerder dan de datum waarop het kind de leeftijd heeft bereikt om te kunnen worden toegelaten tot de school, tijdelijk geplaatst op de school en als leerling ingeschreven. Indien de leerling wordt toegelaten, wordt de tijdelijke plaatsing omgezet in een definitieve plaatsing. Indien de toelating van de leerling wordt geweigerd of een beslissing wordt genomen de aanmelding niet te behandelen, wordt de tijdelijke plaatsing beëindigd en wordt de leerling uitgeschreven met ingang van de dag die volgt op de dag waarop de toelating wordt geweigerd of de beslissing wordt genomen de aanmelding niet te behandelen.
8. Een leerling wordt niet toegelaten tot een speciale school voor basisonderwijs dan nadat het samenwerkingsverband waartoe de speciale school voor basisonderwijs behoort de leerling toelaatbaar heeft verklaard tot het onderwijs aan een speciale school voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband. De beslissing over de toelaatbaarheid is geen besluit als bedoeld in [artikel 8:4, derde lid, onder b, van de Algemene wet bestuursrecht](#). Het samenwerkingsverband neemt geen beslissing over de toelaatbaarheid van de leerling, indien de leerling afkomstig is van een basisschool waarvan het bevoegd gezag is aangesloten bij een ander samenwerkingsverband en dat samenwerkingsverband nog geen onherroepelijk geworden beslissing over de toelaatbaarheid heeft genomen.
9. De toelating van een leerling van een basisschool tot een speciale school voor basisonderwijs van het samenwerkingsverband waaraan de basisschool deelneemt wordt niet geweigerd op denominatieve gronden, tenzij de ouders van de leerling weigeren te verklaren dat zij de grondslag van het onderwijs van de school zullen respecteren.
10. Tot een afdeling als bedoeld in [artikel 85a](#) kan uitsluitend worden toegelaten degene die:

- a. **a.** een andere dan de Nederlandse nationaliteit bezit of mede een dergelijke nationaliteit bezit en van wie ten minste een van de ouders voor een bepaalde tijd in Nederland of het grensgebied van Nederland werkzaam is, dan wel
  - b. **b.** uitsluitend de Nederlandse nationaliteit bezit, langere tijd in het buitenland heeft doorgebracht doordat ten minste een van de ouders voor een bepaalde tijd in het buitenland werkzaam was en de leerling daar langer dan 2 jaar onderwijs heeft genoten volgens het daar geldende onderwijssysteem, dan wel
  - c. **c.** uitsluitend de Nederlandse nationaliteit bezit en waarvan blijkt een schriftelijke verklaring van de werkgever vaststaat dat ten minste een van de ouders binnen 2 jaar voor ten minste 2 jaar in het buitenland werkzaam zal zijn en de leerling mee verhuist naar het buitenland.
11. Voordat wordt besloten tot verwijdering hoort het bevoegd gezag de betrokken groepsleraar en de ouders van de leerling. Definitieve verwijdering van een leerling vindt niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Onder andere school kan ook worden verstaan een school voor speciaal basisonderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs.
12. Indien tegen het besluit, bedoeld in het eerste lid, van het bevoegd gezag van een openbare school bezwaar is gemaakt, besluit het bevoegd gezag in afwijking van [artikel 7:10 van de Algemene wet bestuursrecht](#) binnen 4 weken gerekend vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift is verstreken.

Toelating en leerplicht

Ouders zijn verplicht hun kind naar een basisschool te sturen met ingang van de eerste schooldag van de maand volgend op die waarin een kind 5 jaar wordt. Vanaf de leeftijd van vier jaar hebben de kinderen recht om een basisschool te bezoeken, waarbij de basisschool de volgende instroomkeuzen heeft:

- a) Het kind wordt toegelaten op de eerste schooldag van de maand volgend op die waarin het kind 4 jaar wordt.
- b) Het kind wordt toegelaten op de eerste schooldag volgend op de dag waarop het 4 jaar wordt.
- c) Een kind wordt toegelaten op een door de school vastgesteld tijdstip, dat hoogstens éénmaal per maand kan zijn.

De toelatingsregeling mag er niet toe leiden dat een kleuter die net 4 jaar is geworden, langer dan één maand op toelating moet wachten. (De school kijkt in het belang van het kind en kan hierover met ouders in gesprek gaan.)

Vanaf de leeftijd van 3 jaar en 10 maanden kunnen kinderen, bij wijze van gewenning gedurende de twee maanden voordat zij 4 jaar worden, maximaal vijf hele dagen de basisschool bezoeken. Scholen zijn niet verplicht dergelijke gewenningsdagen te houden.

Het bevoegd gezag kan een denominatief criterium aanleggen bij het al dan niet toelaten van een leerling. Dat wordt slechts door de wetgever in één opzicht ingeperkt.

Artikel 58 lid 1 geeft aan dat de toelating niet mag worden geweigerd wanneer er binnen een redelijke afstand van de woning van de leerling geen (openbaar) onderwijs beschikbaar is. (De wet spreekt over een redelijke afstand en niet over een aantal kilometers.)

De wet stelt vervolgens (artikel 58 lid 2) dat de bedoelde leerlingen niet verplicht kunnen worden om godsdienstonderwijs te volgen. Over andere zaken zoals het gebed en de vieringen, doet de wet geen uitspraak.

In artikel 41 lid 2 staat dat het bevoegd gezag op verzoek van ouders een leerling vrijstelling kan geven van het deelnemen aan bepaalde onderwijsactiviteiten. Een vrijstelling kan slechts worden verleend op door het bevoegd gezag vastgestelde gronden. Het bevoegd gezag bepaalt bij de vrijstelling welke onderwijsactiviteiten voor de leerling in de plaatst komen van die waar vrijstelling is verleend.

1b. Uitgangspunten

De ouders hebben de vrijheid hun kind aan te melden op de school van hun keuze. Toelating is normaal gesproken geen probleem. Desondanks kan het gebeuren dat een schooldirecteur de toelating wil weigeren. Er kunnen zich situaties voordoen, die de schooldirecteur nopen een leerling niet toe te laten. De algemeen directeur / bestuurder dient op basis van het schoolreglement deze beslissing te nemen, die een eventueel rechtelijke toetsing kan doorstaan.

De volgende eisen c.q. voorwaarden zijn dan ook aan het toelatingsbeleid te stellen:

- a) Het beleid mag niet strijdig zijn met de wet.
- b) De in het schoolreglement vastgestelde criteria voor toelating dienen objectief toetsbaar te zijn en geschikt te worden bevonden door het doel dat nagestreefd wordt, te bereiken.
- c) In alle redelijkheid dient, in bijzondere gevallen, afwijking van de gestelde regels mogelijk te zijn.

1c. Beleid Paraat

- 1) In principe worden alle aangemelde leerlingen toegelaten. Binnen 6 weken neemt de schooldirecteur (namens het bevoegd gezag) het besluit of een kind wordt toegelaten. Dit wordt schriftelijk medegedeeld aan ouders.
- 2) Leerlingen die aangemeld worden voor groep 1, met een sterke aanwijzing dat het een S(B)O-leerling zal zijn, zullen voorlopig worden toegelaten. Op basis van de bevingen in de groep, zal worden overgegaan tot een definitieve toelating of een verwijdering naar het S(B)O.
- 3) In bijzondere omstandigheden worden leerlingen voorlopig toegelaten in combinatie met vastgestelde schriftelijke afspraken getekend door de ouders en door de schooldirecteur. Dit kan zich voordoen als een kind wordt aangemeld met een verwijzing naar het speciaal basisonderwijs, maar waarvan de ouders het kind op een reguliere basisschool willen behouden.
In het geval een aangemelde leerling van een andere basisschool in de dezelfde plaats komt, wordt er altijd informatie opgevraagd bij de school van herkomst. Indien daar aanleiding toe bestaat, zal de schooldirecteur nader overleg met de ouders voeren over de plaatsing op de school.
- 4) In het geval er een leerling aangemeld wordt met extra begeleidingsvragen wordt er altijd een afweging gemaakt ten opzichte van de reeds aanwezige begeleidingsvraag in de desbetreffende groep. Overschrijdt de nieuwe begeleidingsvraag het totaal dat geboden kan worden, dan wordt dit aan de ouders uitgelegd en wordt er met hen besproken of en hoe op een andere school wel de gevraagde zorg geboden kan worden. Het bevoegd bezag van de school waar een kind wordt aangemeld, draagt de Zorgplicht voor dit kind, ook als niet kan worden overgegaan tot plaatsing, conform de wet op Passend Onderwijs.
- 5) Bij aanmelding van een leerling voor regulier basisonderwijs van buiten de plaats van vestiging van de school, wordt het aanmeldingsformulier ingevuld en wordt er informatie opgevraagd bij de school waar de leerling nu onderwijs volgt. Als het dossier compleet is, wordt er een besluit genomen over de definitieve toelating van de leerling. Indien ouders of de voorgaande school geen volledige of juiste informatie hebben gegeven en er extra begeleidingsvragen rondom het betreffende kind optreden, wordt dit met ouders besproken en worden er nadere condities aan de toelating van de betreffende leerling gesteld.
- 6) De WPO verplicht de directeur van de school, bij vertrek van een leerling een onderwijskundig rapport mee te sturen. Dit rapport wordt opgesteld onder verantwoordelijkheid van de directeur (door de groepsleerkracht en de IB-ers), ten behoeve van de ontvangende school. In artikel 42 staat welke gegevens in het onderwijskundig rapport moeten worden vermeld.
Van dit rapport ontvangen ouders een afschrift.
Als bijzondere aandachtspunten is het van belang te vermelden:
  - de reden van wisseling
  - is de wisseling in het belang van kindVoor leerlingen die extra begeleiding hebben gehad:
  - een recent pedagogisch didactisch onderzoek
  - eventuele handelingsplannen
  - eventuele aanmeldingsformulieren van het ZATT (Zorg Advies en ToewijzingsTeam, samenwerkingsverband Oost Achterhoek) of het OZL (Ondersteuningsloket, SWV Doetinchem)In dat geval is er contact tussen de interne begeleiders van de twee scholen.
- 7) Bij terugplaatsing van een leerling uit het speciaal basisonderwijs en een verwijzing van een basisschool naar een andere basisschool, gelden de procedures zoals die per samenwerkingsverband zijn opgenomen in het Zorgplan.
- 8) Plaatselijk kunnen afspraken gemaakt worden inzake de instroom van AZC-leerlingen.
- 9) Allochtone leerlingen die rechtstreeks uit het buitenland komen en de Nederlandse taal niet beheersen, worden opgevangen in een AZC-school. Is een dergelijke voorziening binnen een redelijke afstand niet voor handen, dan wordt het kind onder voorwaarden toegelaten.
- 10) Aannee en toelating van leerlingen met een leerlinggebonden financiering op Paraat scholen is mogelijk. Binnen de scholen van Paraat is beleid geformuleerd ten aanzien van het verzorgen van onderwijs aan leerlingen met een beperking. Beleid en procedure zijn vastgesteld en weergegeven in het schoolplan en de schoolgids van de school, conform de eisen die in het schoolprofiel zijn vastgelegd.

2. Weigering van leerlingen

Er is sprake van weigering van een leerling als het bevoegd gezag het verzoek van ouders afwijst om het kind op een bepaald moment tot een school toe te laten. De directeurs van Paraatscholen zijn gemandateerd om namens het bevoegd gezag de leerling te weigeren.

Procedure:

Bij weigering zijn twee procedures mogelijk:

- a) Weigering op grond van gegevens die ouders zelf hebben verstrekt.
De ouders ontvangen schriftelijk een bericht dat hun kind niet wordt toegelaten op grond van de verstrekte gegevens, In dit bericht staat vermeld:
  - de reden van weigering
  - dat bezwaar en beroep mogelijk is
  - de termijnen
  - de naam van het orgaan waar bezwaar of beroep kan worden ingediend.Bezwaar dient ingesteld te worden volgens de reguliere bezwaarschriftprocedure. Het belangrijk van de ouders bij toelating van hun kind heeft veelal een spoedeisend karakter. Ouders kunnen een spoedprocedure starten:
  - ofwel bij de bestuursrechter (een voorlopige voorziening) als er sprake is van openbaar onderwijs.
  - ofwel bij de president van de rechtbank (een kort geding, wegens onrechtmatig handelen van het bevoegd gezag om hun kind niet tot de school toe te laten) als er sprak is van bijzonder onderwijs.
- b) Weigering gebaseerd op andere gegevens dan de gegevens die de ouders verstrekt hebben. Deze andere gegevens kunnen zijn:
  - Groepsgrootte;
  - Samenstelling van groep als gevolg van voorschriften van het samenwerkingsverband;
  - Effect op onderwijs aan reeds aanwezige leerlingen;
  - Deskundigheid personeel;
  - Beschikbaar personeel (tekort, ziekteverzuim);
  - Mogelijkheden van begeleiding door ouder;
  - Benodigde middelen (kosten extra personeel);
  - Gevergdde aanpassing in organisatie, begeleiding en onderwijs;
  - Werkdruk

Al deze omstandigheden kunnen ieder voor zich in een bepaalde mate bijdragen aan een verantwoorde beslissing om niet tot toelating over te gaan. Daarnaast is de door het bevoegd gezag, de gemandateerde directeur, geleverde inspanning van belang: is, mede gelet op de pedagogische en organisatorische factoren, voldoende onderzoek verricht naar de mogelijkheden om te voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling?

Wat het onderzoek inhoudt, hangt af van de omstandigheden, omdat iedere leerling een eigen ondersteuningsbehoefte heeft. In elk geval valt te denken aan de volgende punten:

- a) Zijn de ouders voldoende geïnformeerd en gehoord?
- b) Is extern medisch en/of psychiatrisch onderzoek gedaan (bijvoorbeeld door de GGD), waarbij aanbevelingen zijn gedaan voor bijvoorbeeld externe begeleiding in geval van toelating?
- c) Is advies gevraagd aan de intern begeleider?
- d) Is advies gevraagd aan de groepsleerkracht en/of directeur van de vorige school?
- e) Als de plaatsing een onevenredige belasting vormt voor de school, heeft zij een argument om de leerling niet toe te laten. De school moet dan een andere school vinden die het kind wel kan toelaten. Pas als een andere school daartoe bereid is, vervalt de zorgplicht van de school waar de leerling is aangemeld. Die andere school kan ook een school zijn voor speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs.

De ouders ontvangen schriftelijk bericht dat de algemeen directeur / de bestuurder voornemens is het kind niet toe te laten. Voorafgaand aan het voornemen om het kind niet toe te laten, worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek of ontvangen hierover een schriftelijk bericht. De ouders krijgen in het gesprek de gelegenheid om te zeggen wat hun oordeel is over de voorgenoemde weigering. Ouders krijgen een verslag van het gesprek.

Zes weken na indiening van het verzoek krijgen de ouders een definitieve beslissing. De gevolgde procedure stappen worden vermeld en er wordt ingegaan op de mening van ouders. Deze 6 weken kunnen evt. verlengd worden met 4 weken. Ouders worden hierover schriftelijk geïnformeerd.

Andere weigeringsgronden:

In de jurisprudentie worden een drietal situaties geschetst waarin een leerling niet zonder meer hoeft te worden toegelaten:

- *verstoring van de rust en veiligheid*
Als een leerling op een andere school is verwijderd vanwege wangedrag, behoeft een Paraat school de leerling niet zonder meer toe te laten als ze verwacht dat dezelfde situatie zich op deze school weer zal voordoen.
- *de school is vol*
Het bestuur stelt vast wat de maximale opname capaciteit is per school. Op basis daarvan mag een school een leerling toelating weigeren. In de jurisprudentie is sprake van 32 leerlingen per groep of 1,4 m² per leerling in een groepslokaal. Het bestuur moet er echter wel voor zorgen dat de leerling een andere (Paraat)school, gelegen binnen 10 km van de oorspronkelijke school kan bezoeken.
- *onderwijskundige zorg*
In geval de school een indicatie heeft dat een leerling een S(B)O-leerling kan zijn, mag zij de leerling voorwaardelijk toelaten. Mocht er inderdaad sprake zijn van een verwijzing naar het S(B)O, dan mag de school -ook in het geval de ouders daar niet mee instemmen, de leerling weigeren, c.q. verwijderen. De school kan dan immers de vereiste zorgbreedte niet leveren.

3. Verwijderingbeleid

3a. Wet- & regelgeving

De basis van dit beleid wordt gevormd door:

- artikel 40, lid 1 eerste volzin, lid 5 en lid 6 van de WPO
- artikel 18 uit de leerplichtwet van 1969

3b. Aanleiding tot tijdelijke verwijdering

Om duidelijk te maken aan de leerling en de ouders dat de grens van aanvaardbaar gedrag bereikt is, kan een leerling tijdelijk worden verwijderd. Dit kan gebeuren als er sprake is van een ernstige verstoring van de rust en / of de veiligheid op school. Het is dan beter dat de leerling voor een bepaalde periode niet naar school komt.

Het kan ook voorkomen dat een leerling meerdere keren is gewaarschuwd voor hetzelfde feit en zich opnieuw niet aan de afspraken houdt. Of van een zodanige onherstelbare relatie tussen school en leerling / ouders, dat verwijdering onvermijdelijk is.

Er kunnen drie maatregelen van tijdelijke verwijdering worden genomen:

- 1) time-out
- 2) een formele waarschuwing; herhaling van het geconstateerde leidt in de toekomst tot schorsing
- 3) schorsing

Ad 1. Time-out

Een ernstig incident leidt tot een time-out met onmiddellijke ingang. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- In geval van een time-out wordt de leerling voor de rest van de dag de toegang tot de school onttrokken. De time-out is geen officieel instrument, maar kan bruikbaar zijn bij onveilige situaties of bij het herstellen van de rust binnen de school. Het is een ordemaatregel in het belang van de school. De time-out maatregel kan alleen worden toegepast na goedkeuring door de schooldirecteur.
- Tenzij redelijke gronden zich daartegen verzetten worden de ouders/verzorgers onmiddellijk van het incident en de time-out gemotiveerd op de hoogte gebracht. Het besluit tot het onttrekken van de toegang, wordt de ouders schriftelijk meegedeeld. (zie voetnoot ¹)
- Van het incident en de time-out wordt verslag gedaan in het dossier van de leerling.
- De time-out maatregel wordt na toepassing (schriftelijk) gemeld aan de algemeen directeur / bestuurder
- De time-out maatregel kan eenmaal worden verlengd met 1 dag. Bij verlenging van de time-out spreken we over schorsing en wordt de inspectie vanaf de 2^e dag geïnformeerd. De ouders/verzorgers worden op school uitgenodigd voor een gesprek. Hierbij is de groepsleerkracht en een lid van de schooldirecteur aanwezig.
- Van het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders voor gezien

---

¹ Als veiligheid voorop staat, en dat zal regelmatig het geval zijn, moet de time-out niet afhankelijk gesteld worden van het contact met ouders. De vraag blijft dan staan

getekend en in het leerlingendossier opgeslagen. (zie voetnoot ²)

- Daarna kan de leerling zo nodig langer worden geschorst. Deze schorsing, inclusief de time-out, bedraagt maximaal 1 week.
- Van het incident en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen.
- De algemeen directeur / bestuurder van de school wordt voorafgaand aan de schorsing in kennis gesteld van deze maatregel en om goedkeuring gevraagd.

Ad 2. Formele waarschuwing

In bepaalde gevallen staat het de directeur van de school vrij om een formele waarschuwing te geven. De formele waarschuwing houdt in dat het kind bij herhaling van het geconstateerde (ernstige) incident, een schorsing zal krijgen:

Na constatering van het incident, wordt het betreffende kind, daar waar nodig, geïsoleerd (hij / zij wordt uit de groep gehaald en zet zijn / haar werk voort op een andere (veilige) plek binnen de school).

Ouders worden zo snel mondeling mogelijkheid geïnformeerd. Zij ontvangen de formele waarschuwing schriftelijk (per brief en / of mail) en worden zo spoedig mogelijk na het incident op gesprek uitgenodigd. De officiële waarschuwing wordt in het dossier van het kind bewaard.

Redenen om een formele waarschuwing te kunnen geven, zijn o.a.: het welbevinden van het kind of de situatie waarin ouders zich bevinden.

Ad 3. Schorsing

De algemeen directeur / bestuurder kan besluiten een kind te schorsen voor een bepaalde periode. Dat kan met name gebeuren als er sprake is van een dusdanig acute verstoring van de orde, rust of veiligheid op de school, dat het beter is dat de leerling voor een bepaalde periode niet op school komt. Het kan ook gebeuren dat een leerling meerdere keren is gewaarschuwd voor hetzelfde feit en zich op nieuw niet aan de afspraken houdt. Dit kan er toe leiden dat een leerling geschorst wordt voor een bepaalde periode. De algemeen directeur / bestuurder deelt de ouders dit schriftelijk gemotiveerd mee. In de praktijk komt het soms voor dat er acuut opgetreden deint te worden. In dat geval wordt zo snel mogelijk contact opgenomen met de algemeen directeur / bestuurder.

De volgende voorwaarden gelden:

- Voordat overgegaan wordt tot een schorsing is er een gesprek met de ouders.
- De school kan aan de hand van een dossier de ouders op de hoogte stellen wat er al gedaan is door de school.
- Een dergelijk dossier wordt onder verantwoordelijkheid van de schooldirecteur bijgehouden en daarin is in ieder geval opgenomen:
  - welke acties heeft de school ondernomen richting ouder / leerling
  - verslagen en / of afspraken lijsten van alle gesprekken met de ouders / het kind
  - data waarop verschillende acties hebben plaats gevonden
- De schooldirecteur stelt de algemeen directeur / bestuurder voor om over te gaan tot een schorsing of de voorlopige schorsing aan de hand van het dossier of acuut ernstig feit.
- De algemeen directeur / bestuurder beslist namens het bevoegd gezag of er al dan niet wordt overgegaan tot schorsing.
- De ouders worden schriftelijk op de hoogte gebracht van de schorsing door de algemeen directeur / bestuurder.
- De leerplichtambtenaar en de onderwijsinspectie worden, zo mogelijk nog dezelfde dag, maar in ieder geval de volgende dag, schriftelijk op de hoogte gesteld door de schooldirecteur indien wordt overgegaan tot een schorsing.
- Bij schorsing schrijft de algemeen directeur / bestuurder een brief aan de ouders.
- In de brief worden ouders op de hoogte gebracht van de reden voor de schorsing en de tijdsduur. De ouders worden uitgenodigd voor een gesprek op school. Dit gesprek wordt gevoerd door de schooldirecteur, de betrokken leerkracht en de IB-er. Indien gewenst kan de algemeen directeur / bestuurder deelnemen.
- Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt. Dit wordt ondertekend door de schooldirecteur (of de algemeen directeur / bestuurder) en de overige gesprekspartner(s) van de school en ter kennisname aan de ouders en het bevoegd gezag gestuurd. In het begeleidend schrijven wordt de ouders gevraagd het verslag ook voor gezien te ondertekenen en daarna te retourneren.

---

² De time-out is geen officieel instrument, maar kan niettemin bruikbaar zijn bij onveilige situaties of bij het herstellen van de rust binnen de school: het is principieel geen strafmaatregel maar een ordemaatregel in het belang van de school; daarom geen aantekening van de time-out maar van het incident in het dossier van de leerling

- Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot het klaslokaal ontzegd. Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden. Bijvoorbeeld door de leerling in een aparte ruimte binnen de school te laten werken, dan wel te voorzien van huiswerk door de school.
- Schorsing mag niet betekenen dat het doen van toetsen (Cito Entree- of Eindtoets) wordt belemmerd. Dit vraagt passende maatregelen van de school.
- De schorsing bedraagt maximaal 1 week.
- De betrokken ouders worden door de schooldirecteur of algemeen directeur / bestuurder uitgenodigd voor een gesprek betreffende de maatregel. Hierbij dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de mogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen.
- Indien blijkt dat het probleem niet oplosbaar is, worden de ouders schriftelijk geïnformeerd dat de school een verwijderingsprocedure gaat opstarten indien het probleem zich blijft voordoen.
- Ouders kunnen bezwaar aantekenen bij het bevoegd gezag van de school. Het bevoegd gezag beslist uiterlijk binnen 14 dagen op het bezwaar.

3c. Verwijdering

Verwijdering en zorgplicht

Met de invoering van de Wet passend onderwijs (1a augustus 2014) kan een school nog steeds een leerling verwijderen. Echter, als het een leerling betreft met extra ondersteuningsbehoefte geldt de zorgplicht en is de school verantwoordelijk voor een nieuwe plek. De school zoekt, in samenspraak met de ouders, een alternatieve passende school.

Voordat de school een kind kan verwijderen moet de school: • De ouder in de gelegenheid stellen te worden gehoord; • In overleg treden met de Onderwijsinspectie. Tevens wordt de leerplichtambtenaar op de hoogte gesteld.

Ten aanzien van het basisonderwijs, speciaal basisonderwijs gelden de volgende regelingen:

- Voordat een basisschool een kind kan verwijderen moet de school een andere school vinden waar het kind terecht kan na de verwijdering.

Wanneer kan tot verwijdering worden overgegaan

Bij het zich meermalen voordoen van een ernstig incident, dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang van de school, kan worden overgegaan tot verwijdering. De wettelijke regeling voor het Bijzonder/Openbaar onderwijs is hierbij van toepassing. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Verwijdering van een leerling van school is een beslissing van de algemeen directeur / bestuurder.
- Voordat men een beslissing neemt, dient de algemeen directeur / bestuurder de betrokken leerkracht en de schooldirecteur te horen. Hiervan wordt een verslag gemaakt dat aan de ouders ter kennis worden gesteld en door de ouders voor gezien wordt getekend.
- Het verslag wordt ter kennisgeving opgestuurd naar
  - De ambtenaar leerplichtzaken
  - De inspectie onderwijs
- De algemeen directeur / bestuurder informeert de ouders schriftelijk en met redenen over het voornemen tot verwijdering, waarbij de ouders gewezen wordt op de mogelijkheid van het indienen van een bezwaarschrift.
- De ouders krijgen de mogelijkheid binnen zes weken een bezwaarschrift in te dienen.
- De algemeen directeur / bestuurder is verplicht de ouders te horen over het bezwaarschrift.
- De algemeen directeur / bestuurder neemt een uiteindelijke beslissing binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift.
- Definitieve verwijdering van een leerling vindt niet eerder plaats dan nadat de algemeen directeur / bestuurder ervoor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. (Onder andere school kan ook worden verstaan een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs).

In grote lijnen zijn er drie gronden voor verwijdering van een leerling:

- 1) De school kan niet (langer) voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling. De verwijdering is dan vooral onderwijskundig en/of organisatorisch ingegeven. In dit geval is het van belang vast te stellen of de leerling formeel thuishoort in of toelaatbaar is tot het speciaal (basis) onderwijs of dat de leerling thuishoort in het regulier basisonderwijs. Een leerling is toelaatbaar tot het speciaal (basis)onderwijs als het samenwerkingsverband waartoe de school behoort de leerling toelaatbaar heeft verklaard of als het door een instelling van cluster 1 of 2 een toekenning heeft gekregen voor een intensief arrangement. Als die toelaatbaarheidsverklaring/ toekenning aanwezig is, maar de ouders of de speciale basisschool weigeren met de plaatsing in te stemmen, dan kan de basisschool alsnog tot verwijdering overgaan.
- 2) Verwijdering op basis van ernstig wangedrag van de leerling. Enkele voorbeelden van wangedrag zijn: overtreding van de schoolregels, agressief gedrag, bedreiging, vandalisme, seksuele intimidatie. Verder moeten lichtere maatregelen hebben gefaald en moet de leerling en/of zijn ouders zijn gewaarschuwd dat bij de eerstvolgende keer van wangedrag tot verwijdering wordt overgegaan. Overigens is in de praktijk gebleken dat verwijdering (formele maatregel) gebaseerd moet zijn op een schoolreglement dat duidelijke grenzen stelt aan het gedrag van de leerlingen (informele maatregelen).
Ook het gedrag van ouders of de relatie tussen de school en ouders kan reden zijn om tot verwijdering over te gaan. In dit geval is het van groot belang dat er gedragsregels zijn hoe de school met wangedrag omgaat en wanneer de grens van verwijdering is bereikt. Dit kan worden gepubliceerd in de schoolgids. Belangrijk is echter dat de voorzieningenrechter niet alleen verlangt dat het om een ernstig verstoorde relatie gaat, waarvan het niet aannemelijk is dat herstel te verwachten is, maar ook dat de verstandhouding een negatieve invloed moet hebben op 'het ordelijk functioneren van de school'. Het onderwijsproces zelf zal er dus onder te lijden moeten hebben en niet alleen voor de leerling zelf, maar ook breder.
- 3) Verwijdering vanwege gedrag dat in strijd is met de grondslag van de school.

Slotopmerkingen

De school draagt er zorg voor dat er een overzichtelijke administratie is van de inschrijving, de uitschrijving en het verzuim. De school draagt er bij uitschrijving zorg voor dat dit gebeurt middels een uitschrijverklaring. Deze uitschrijverklaring wordt verzonden nadat het inschrijfb bericht is ontvangen van de nieuwe school. Alle gegevens in het leerling dossier worden beheerd zoals voorgeschreven in de wet op de Privacy.

De schooldirecteur verplicht zich om zorgvuldig aan dossiervorming te doen. Bij een rechtelijke toetsing kan op basis van dit dossier blijken dat redelijkheid betracht is.

Gesprekken worden gevoerd in het bijzijn van meerdere vertegenwoordigers van de school. Zorg bij belangrijke handelingen, bijvoorbeeld bij het overhandigen van brieven, voor getuigen.

Alle officiële brieven worden via de gewone post en via email verzonden. Brieven betrekking hebbende op schorsing of verwijdering worden in ieder geval ook aangetekend verzonden.

Zorg voor een duidelijke planning in tijd; wat moet wanneer gebeuren.

De nota 'beleid toelating & verwijdering leerlingen is vastgesteld in:

- De GMR vergadering d.d. 27-01-2019

en treedt in werking op 01-01-2019